

STATIONSGBIED NOORDZIJD

INTERGAAL ONTWERPONDERZOEK

CONCEPT

21.10.2022

INHOUD

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

2	<i>inleiding</i>
3	<i>verkeersclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
5	<i>verblijfsclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
7	<i>klimaatclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
9	<i>oppervlakteclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
11	<i>hoogbouwclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
13	<i>mixclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
15	<i>erfgoedclaim</i> <i>kaart, toelichting, referentie en mengpaneel</i>
17	<i>conclusie</i>
18	<i>notities</i>

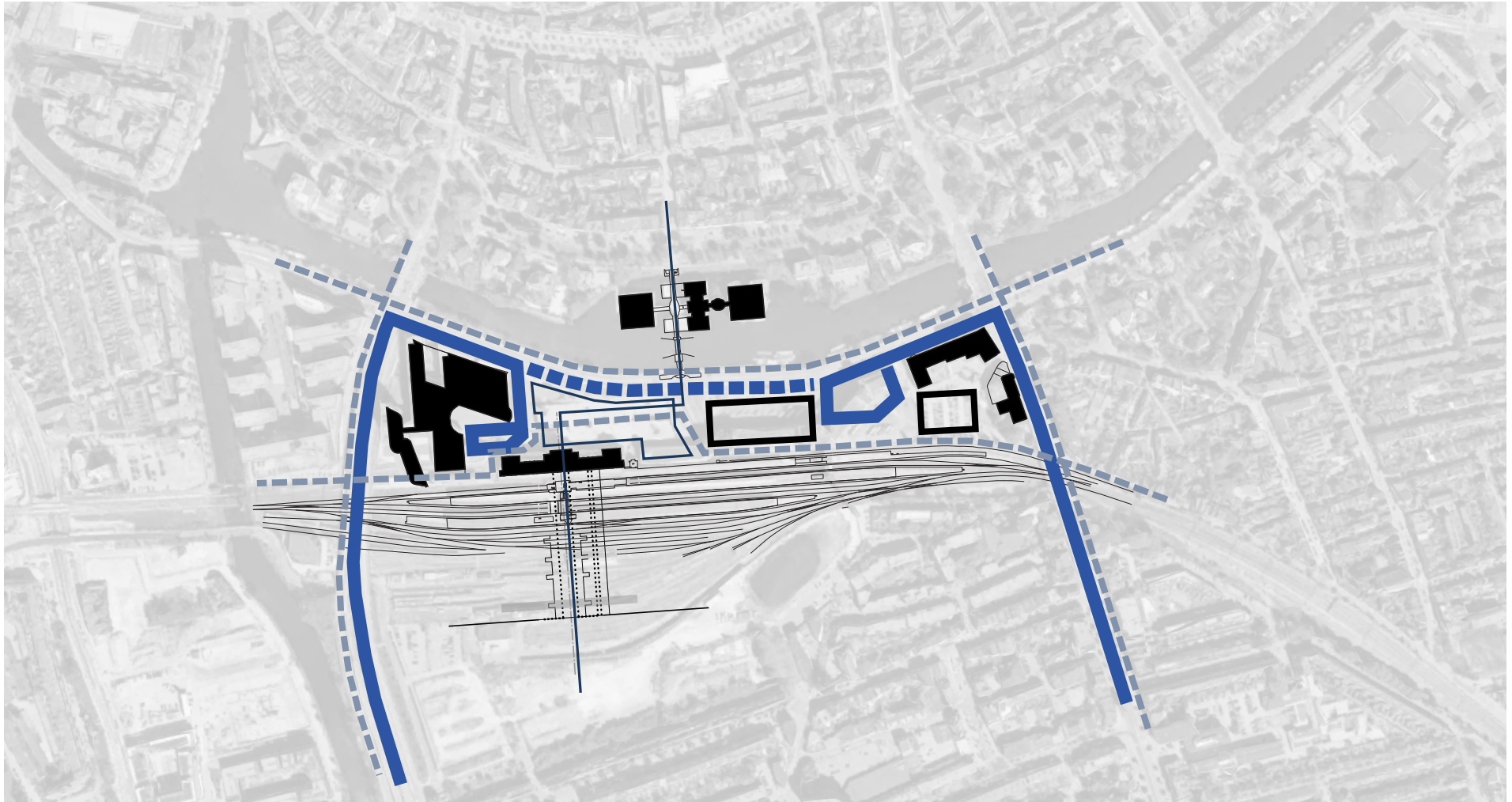
Welk vertrekpunt heeft het integraal ontwerponderzoek?

Het stationsgebied is per definitie een plek waar het aankomt op integraal ontwerpen. Hier komen zoveel claims en ambities bij elkaar dat alleen op die manier kan worden voldaan aan zowel de functionele eisen van een stationsomgeving als aan de gewenste belevingswaarde. Er valt dus ook nog veel te kiezen. Als bijvoorbeeld verblijven en vergroenen in de openbare ruimte even belangrijk worden gemaakt, of de verkeersstromen of het verdichten en verlevendigen van de gebouwde omgeving is het moeilijk om je een nieuwe toekomst voor dit gebied voor te stellen. Tijdens het ontwerp onderzoek dat zal volgen in de fase na het vaststellen van de strategische agenda zullen diverse scenario's worden getest. Hierbij zullen verschillende vertrekpunten worden gekozen om de juiste mengvorm te kiezen tussen een waardevolle openbare ruimte en verdichting van de stationsomgeving. Beiden zijn belangrijk en hebben invloed op elkaar.

Door op het mengpaneel extreme scenarios te kiezen kan de legitimiteit van de claim op de ruimte vanuit verschillende invalshoeken worden beoordeeld. Het kiezen voor een bepaalde dichtheid aan bebouwing kan bijvoorbeeld leiden tot een kleiner stationsplein of het minimaliseren van verkeersstromen kan juist leiden tot meer verblijfsruimte. In het mengpaneel zijn verkeer, verblijven, vergroenen, verdichten, verhogen, mengen en cultuurhistorie opgenomen omdat dit communicerende vaten zijn die de maat en vorm van de bebouwde en onbebouwde ruimte zullen gaan bepalen. Hieronder zijn alvast een aantal scenario's schematisch in beeld gebracht. Deze zijn aangevuld met een aantal verbeeldingen van verschillende sferen.

VERKEERSCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

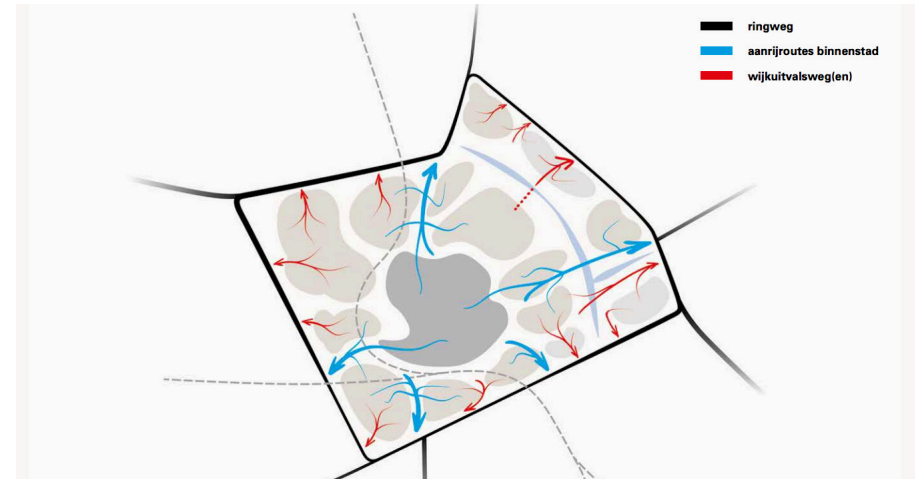

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

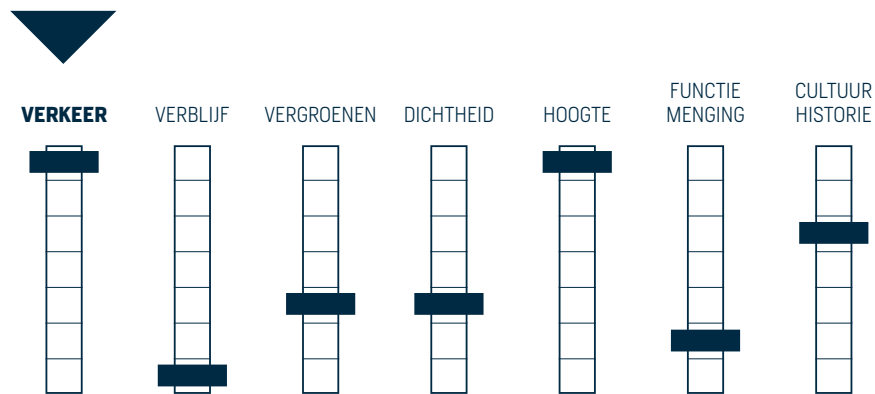
VERKEERSCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

De stelling is dat de stationsweg moet worden geknipt om de verbinding met de binnenstad te verbeteren. Maar het stationsgebied moet nog wel bereikbaar blijven voor leveranciers, voor halen en brengen en voor hulpdiensten of een incidentele bus. Daarnaast moet er ruimte worden gemaakt voor de oriëntatie van fietsers zodat deze stroom niet automatisch via de H.N. Werkmanbrug de drukke binnenstad in rijdt. Deze benadering kost mogelijk ruimte om te verblijven of zorgt voor meer hoogbouw als verdichtingsmiddel.

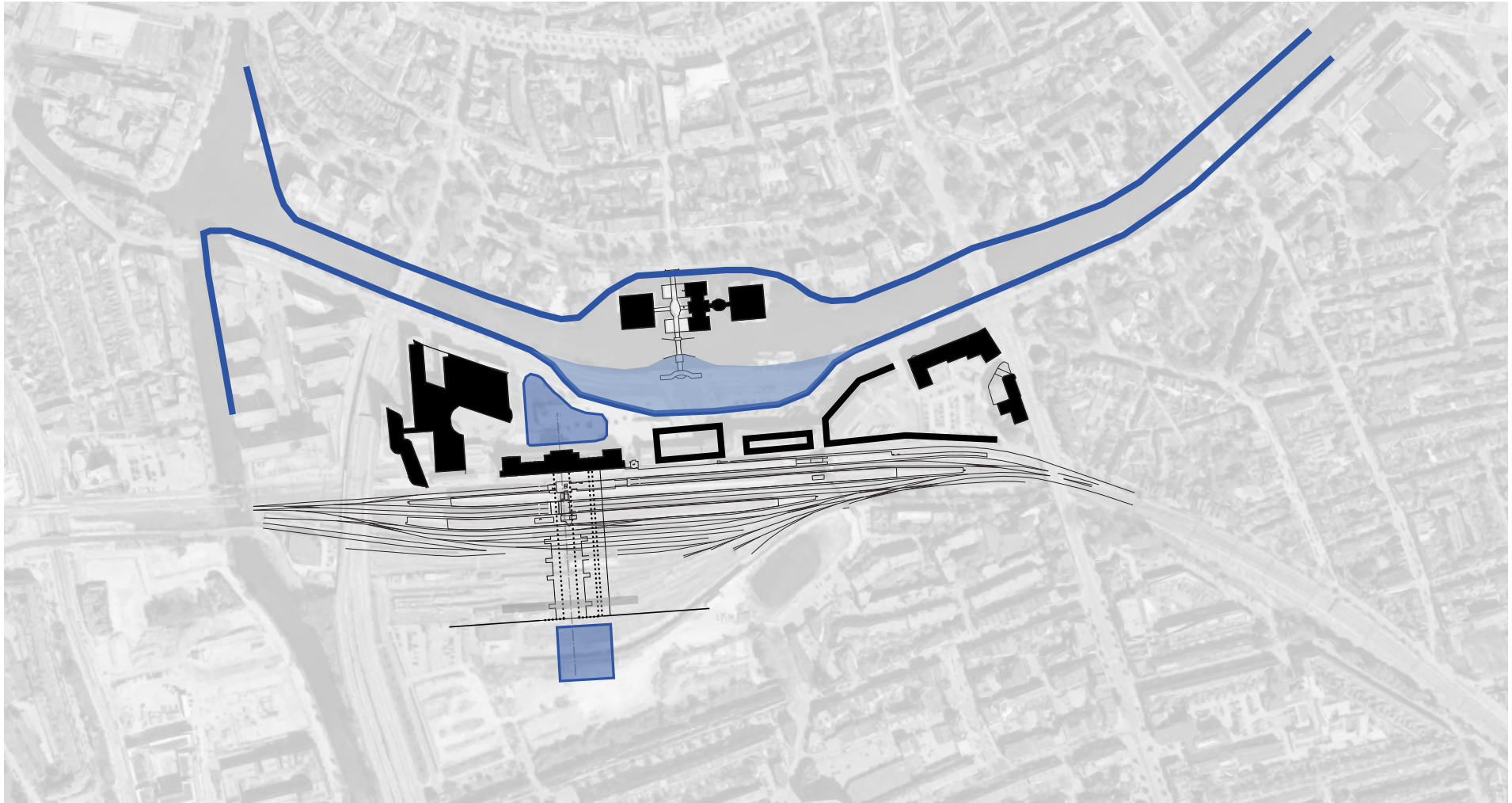
bron: Mobiliteitsvisie – Groningen goed op weg, Gemeente Groningen

bron: Mobiliteitsvisie – Groningen goed op weg, Gemeente Groningen

VERBLIJFSCCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

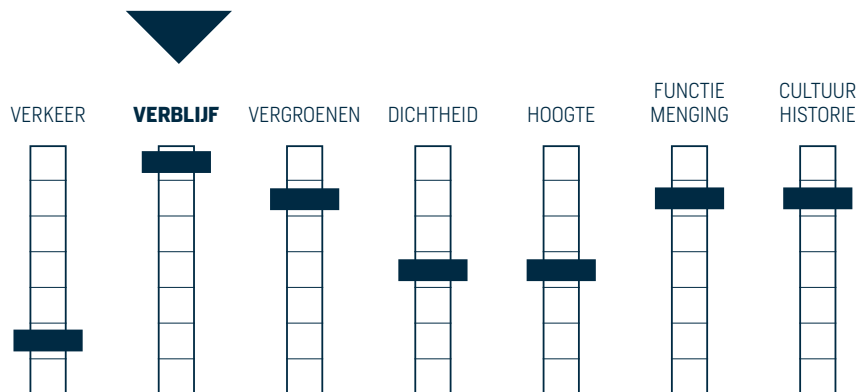
VERBLIJFSCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Het stationsgebied moet een plek zijn waar je blijft hangen of afspreekt om iemand te ontmoeten. De beelden van een royaal stationsplein als een voortuin bij het monumentale stationsgebouw zijn aantrekkelijk. De watervisie voorziet bovendien in een verblijfsplek aan het Verbindingskanaal. En het Groninger Museum zou graag aan de stations zijde een nieuw paviljoen met beeldentuin willen oprichten als uithangbord voor het culturele programma van de stad. Een ruim opgezet plein biedt vele kansen voor verblijf maar gaat mogelijk ten koste van de te bebouwen ruimte of noodzakelijke verkeersfuncties.

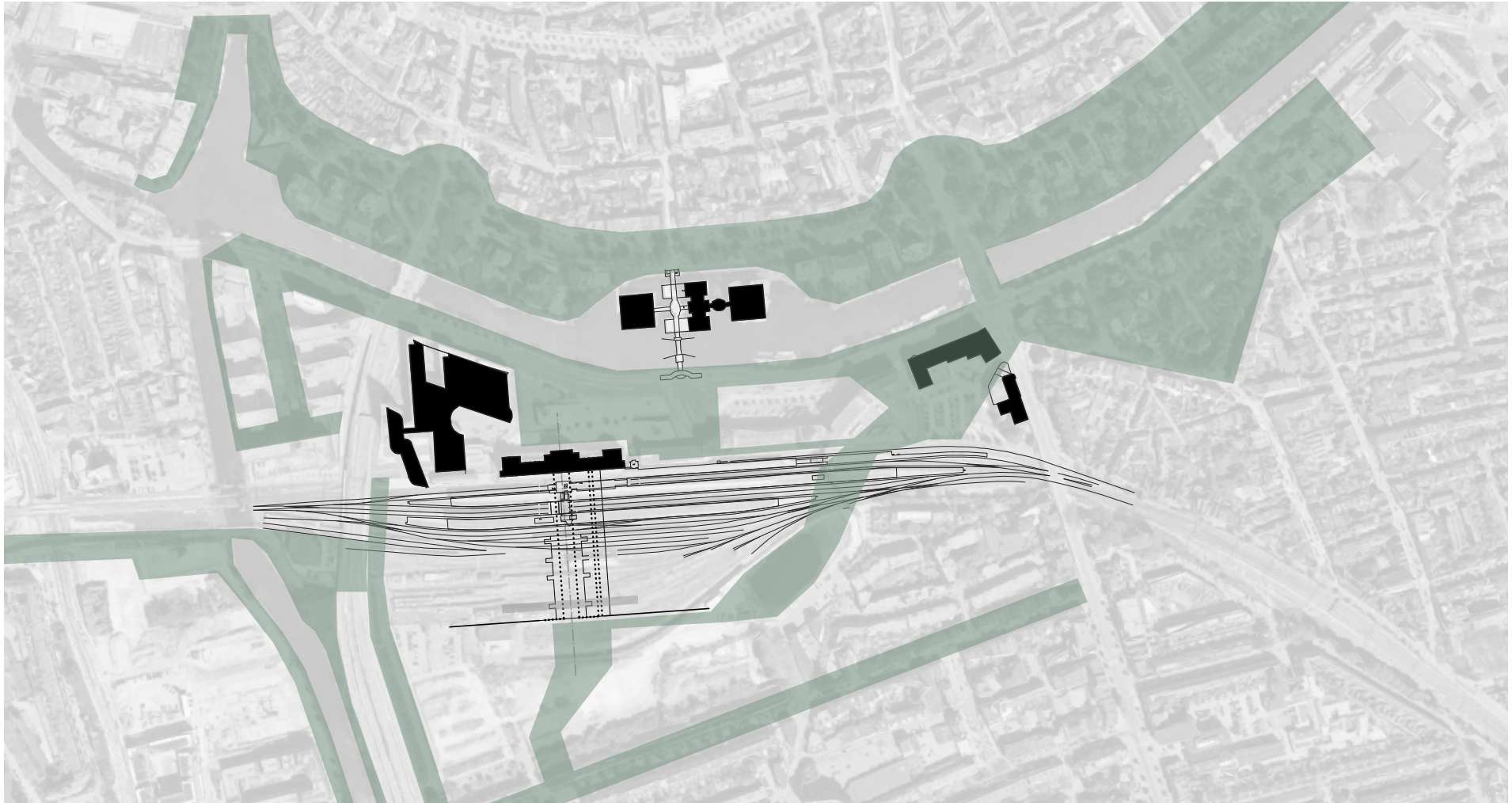
bron: Hoofdstation Centraal, ML_A – MX13

bron: Hoofdstation Centraal, ML_A – MX13

KLIMAATCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

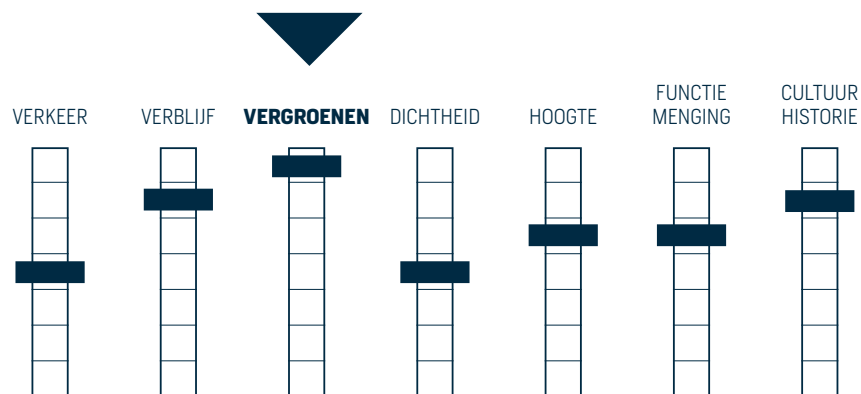
KLIMAATCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Klimaatadaptief moet. Het hitte-eiland dat het stationsgebied vormt moet verkoeld worden. De grote verharde oppervlakken die het beeld nu domineren zijn bovendien niet representatief voor de stad die Groningen wil zijn. Het beeld met de vele bomen op het plein is zeer populair, een mooi visitekaartje. Het geeft invulling aan de groene gordel rond de binnenstad. Maar is het historisch juist om een bos te planten voor het station? Is de oriëntatie op de omgeving nog goed mogelijk? 80% van de reizigers moet aan de noordzijde het station uit. Daar is ook veel verharding voor nodig.

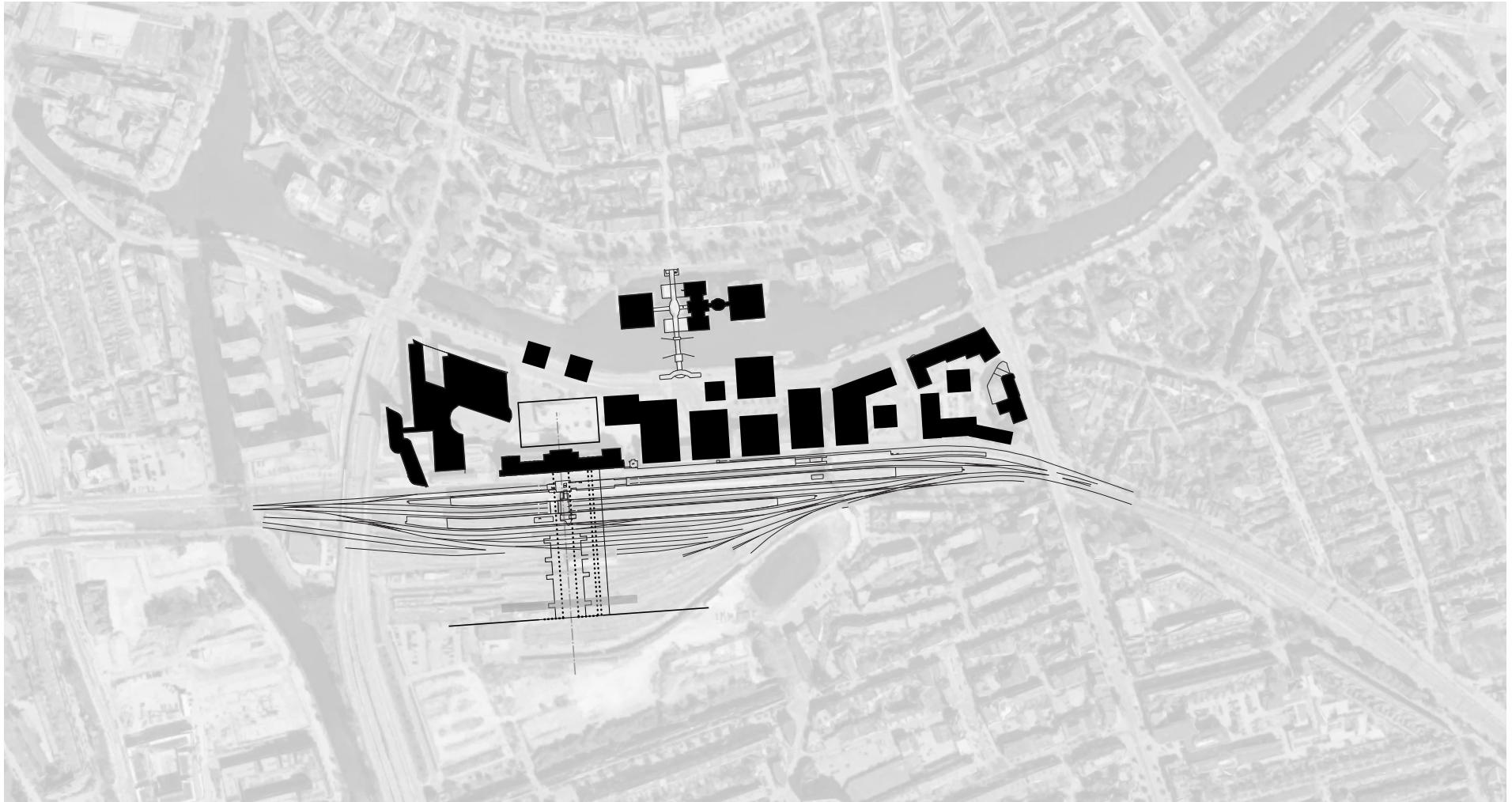
bron: Leidraad openbare ruimte, Gemeente Groningen – Felixx

bron: Leidraad openbare ruimte, Gemeente Groningen – Felixx

OPPERVLAKTECLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

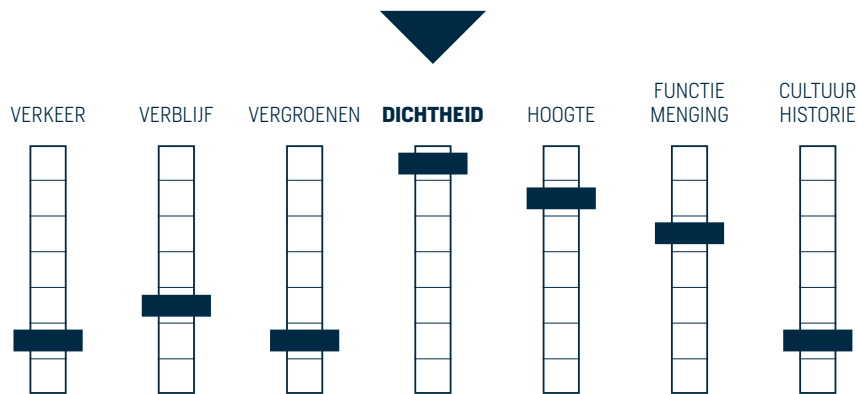
OPPERVLAKTECLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Na het goed laten functioneren van het voervoersknooppunt is het maken van veel m² de belangrijkste reden om het stationsgebied te ontwikkelen. Nabijheid van functies is de basis onder duurzame stedelijke ontwikkeling. Het vermindert extra vervoerskilometers en zorgt voor nieuwe banen dicht bij het station. Omdat het busstation verplaatst wordt kan er meer worden gebouwd aan de binnenstad zijde. Maar wat is passend bij het stadsgezicht? De nieuwe rooilijn is van grote invloed op de beleving van het stationsplein en de diepenring.

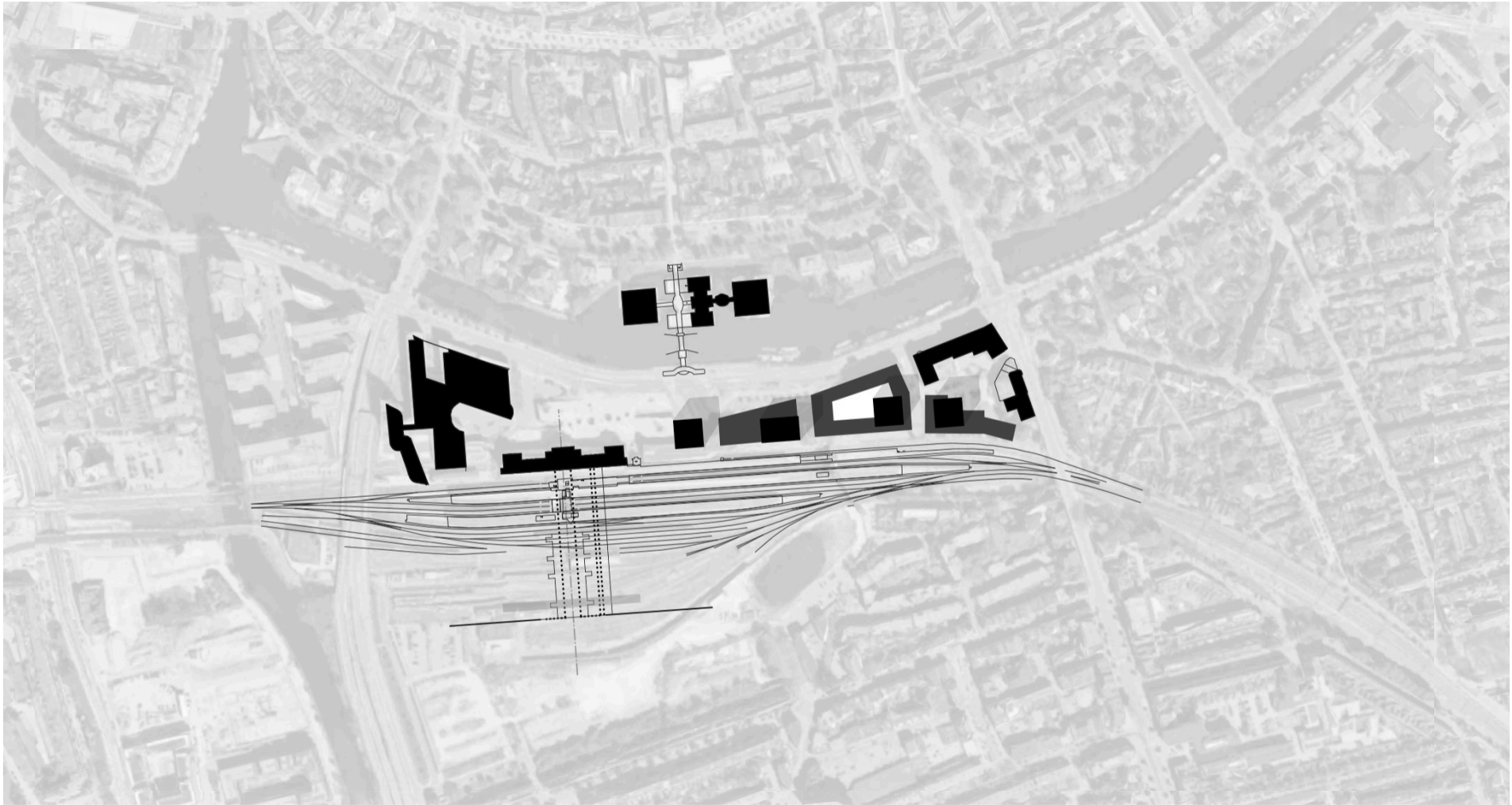

bron: Studie Stationsgebied RU+PA

HOOGBOUWCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

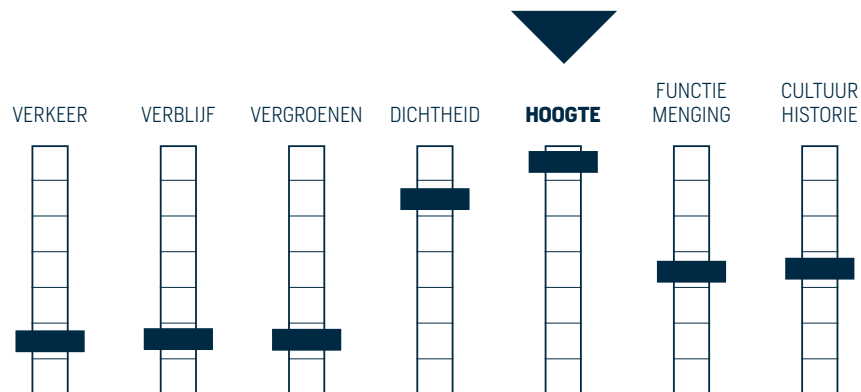
HOOGBOUWCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Het stationsgebied is als sinds lange tijd opgenomen in het hoogbouwbeleid. Sinds de ontwikkeling van de Verbindingskanaalzone is gestart, eind jaren 80, zijn er vele hoge gebouwen in deze zone bijgekomen. Kunnen we torens bijbouwen die de beleving van onze binnenstad versterken? Staan ze alleen aan het spoor of juist ook aan het water. Het nieuwe verblijfsgebied heeft voldoende zon nodig. En kan juist een woontoren het gebied ook verlevendigen?

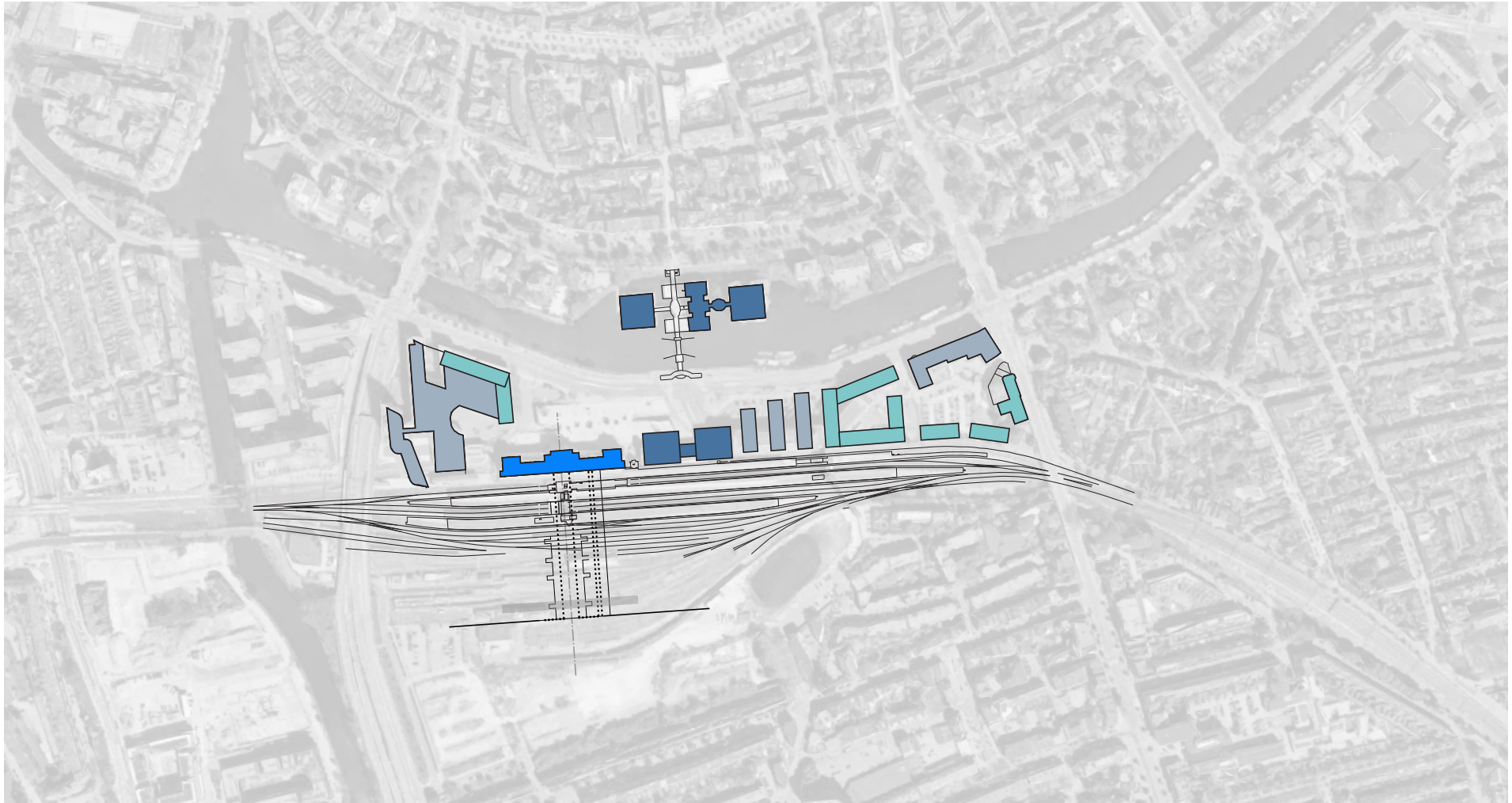

bron: Studie Stationsgebied RU+PA

MIXCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

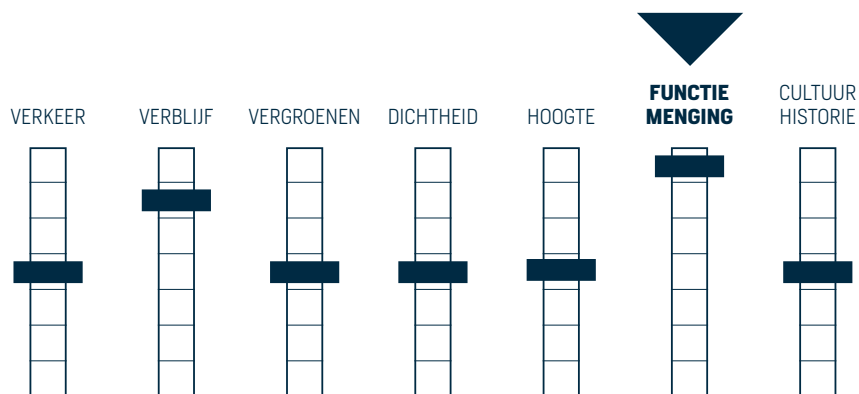
MIXCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

De ideale mengvorm voor een hoogstedelijke gebied is 40-40-20 (werken, wonen, voorzieningen). Het gebied wordt nu gedomineerd door twee enorme kantoren. Anoniem en vaak doods. We hebben dus wonen nodig maar ook zeker ruimte voor nog meer werklocaties. Mag dat grootschalig zijn of juist een verzameling van kleinere bedrijven, ontspanning, en horeca? Hoeveel reuring per etmaal hebben we nodig en wanneer wordt het te druk op het stationsplein om nog ontspannen de trein te halen? Een levendige plint met een groot aantal voordeuren is een must voor het gebied.

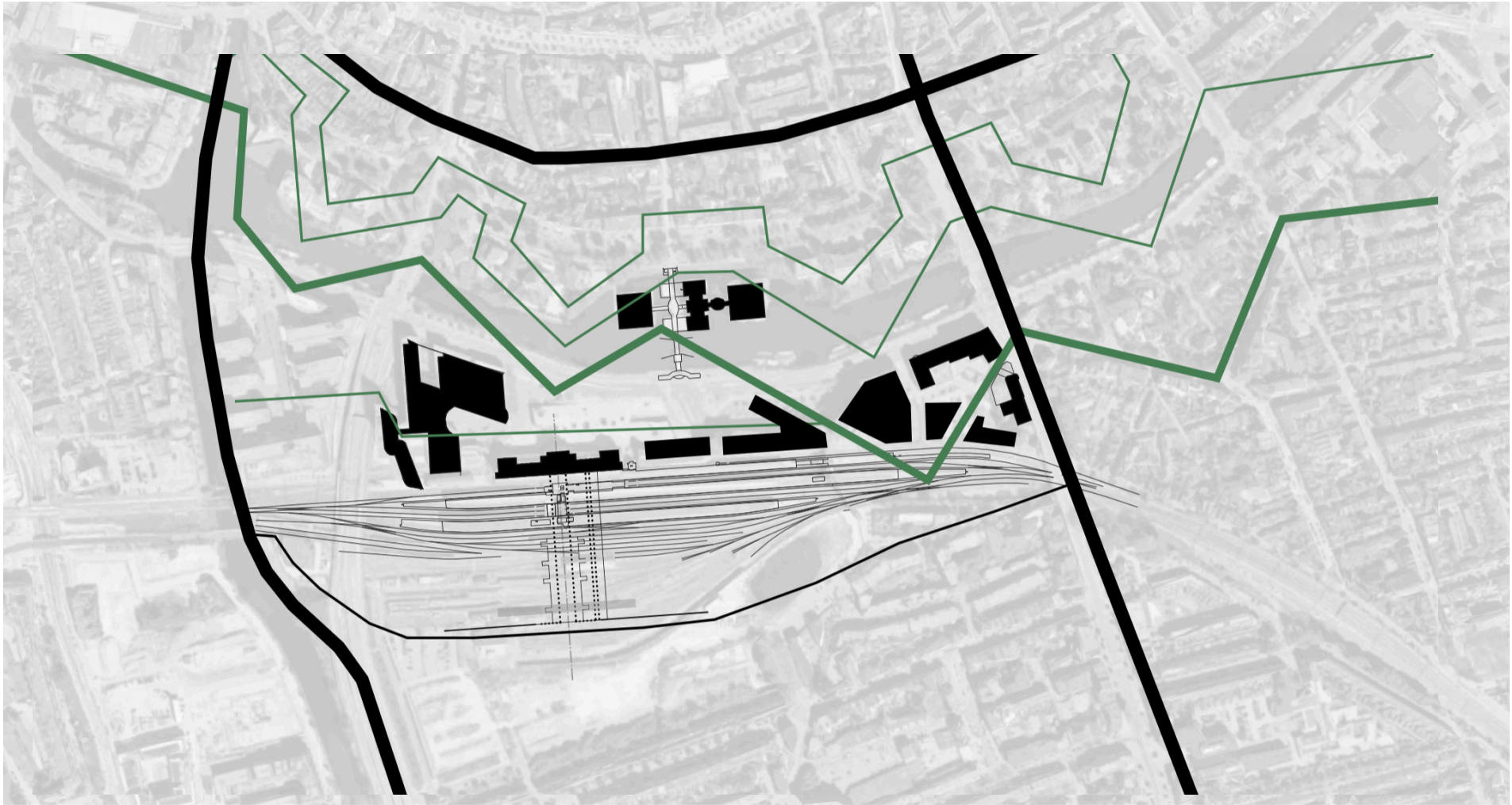
bron: Referentie (Utrecht) SP Spoorkwartier Groningen, PosadMaxwan

bron: Referentie (Rotterdam) SP Spoorkwartier Groningen, PosadMaxwan

ERFGOEDCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

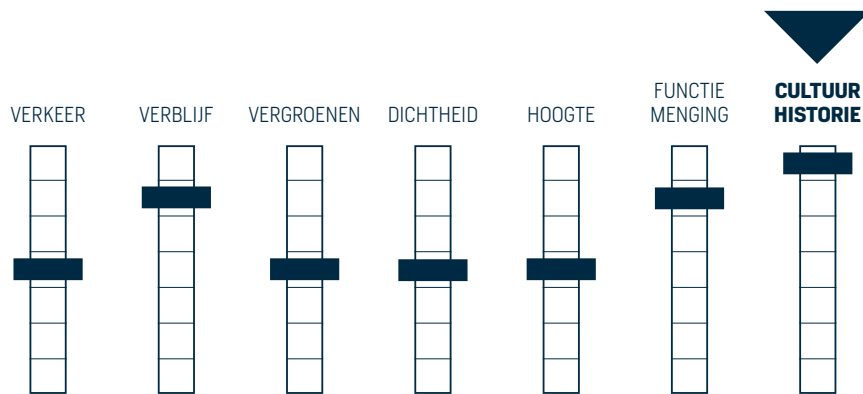

indicatieve verbeelding op basis van het mengpaneel

ERFGOEDCLAIM

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Het station is na het ontmantelen van de bolwerken aan de rand van de binnenstad gebouwd. De stationsweg heeft op verschillende plaatsen gelegen en ook het spooremlacement en goederenoverslag hebben lang hun stempel gedrukt op de inrichting van het gebied. De oriëntatie van het gebied was altijd sterk verbonden aan de Hereweg. Welke elementen van de historische context zijn de moeite waard om op te nemen in de nieuwe ontwikkelingen? Welke zichtlijnen zijn cruciaal en wat is de invloed hiervan op de te bebouwen ruimte? Het Groninger Museum en de H.N. Werkmanbrug zijn (nog) geen monumenten maar aanpassingen aan de brug zijn wellicht onwenselijk. Boven alles is de groene gordel rond de binnenstad het leidende decor van het stationsgebied.

bron: Beeldbank Groningen

bron: Beeldbank Groningen

CONCLUSIE

INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

Om te weten wat er nog kan worden gebouwd aan de noordzijde van het station moet als eerste de verkeerspuzzel worden gelegd. De ruimte langs het verbindingskanaal lijkt vanuit ruimtelijk en historisch oogpunt een zekere maat te moeten houden. Zowel in de as van het station als in de as van het Groninger Museum liggen grote kansen voor verblijf en vergroening. In deze ruimte is tegenover het museum nog plek voor een bijzonder stedelijk voorziening. In de oostflank moet flink verdicht worden. Als naast het busstation ook (delen van) het UWV gebouw vervangen kan worden lijken de kansen hierop groter. Rondom het KPN gebouw moet worden onderzocht of er zowel meer ruimte is voor logische verkeersstromen als verdichting. Het gebouw zal hiervoor samen met de eigenaren verder moeten worden onderzocht. Dit geldt ook voor het Cascadecomplex dat monofunctioneel is en zich niet oriënteert op de dynamiek van het station. Het ontwerpend onderzoek zal deze mogelijkheden tonen.

NOTITIES
INTEGRAAL ONTWERPONDERZOEK NOORDZIJDE

